

ยูโรพลศาสตร์ ข้อแนะนำสำหรับสตรี

1. ยูโรพลศาสตร์คืออะไร
2. ทำไมต้องตรวจยูโรพลศาสตร์
3. มีทางเลือกอื่นแทนการตรวจยูโรพลศาสตร์หรือไม่
4. การเตรียมตัวก่อนการตรวจยูโรพลศาสตร์
5. ขั้นตอนการตรวจยูโรพลศาสตร์
6. มีความเสี่ยงอะไรบ้าง
7. อาการที่อาจเกิดขึ้นหลังการตรวจยูโรพลศาสตร์

ยูโรพลศาสตร์คืออะไร

ยูโรพลศาสตร์เป็นชื่อเรียกของการทดสอบการทำงานของกระเพาะปัสสาวะ

การทดสอบหลักที่สำคัญเรียกว่า ซิสโตเมทรี (cystometry)

ซึ่งจะตรวจความสามารถในการกักเก็บและการขับถ่ายปัสสาวะของกระเพาะปัสสาวะ

ทำไมต้องตรวจยูโรพลศาสตร์

ปัญหาเกี่ยวกับการขับถ่ายปัสสาวะ โดยเฉพาะอาการกลั้นปัสสาวะไม่อยู่

ซึ่งเกิดขึ้นได้กับผู้หญิงทุกวัย แต่จะมีความเสี่ยงเพิ่มขึ้นเมื่ออายุมากขึ้น ตั้งครรภ์ คลอดบุตร

และเมื่อเข้าสู่วัยหมดประจำเดือน

อาการที่อาจเกิดขึ้น มีดังนี้

- ปัสสาวะเล็ดเมื่อ ไอ จาม หัวเราะ หรือออกกำลังกาย
- แรงรีบเข้าห้องน้ำทันที และ/หรือ แรงรีบเข้าห้องน้ำบ่อย เพื่อถ่ายปัสสาวะ
- ตอนกลางคืนต้องตื่นบ่อย เพื่อถ่ายปัสสาวะ
- ถ่ายปัสสาวะลำบาก
- กระเพาะปัสสาวะติดเชื้อมาก

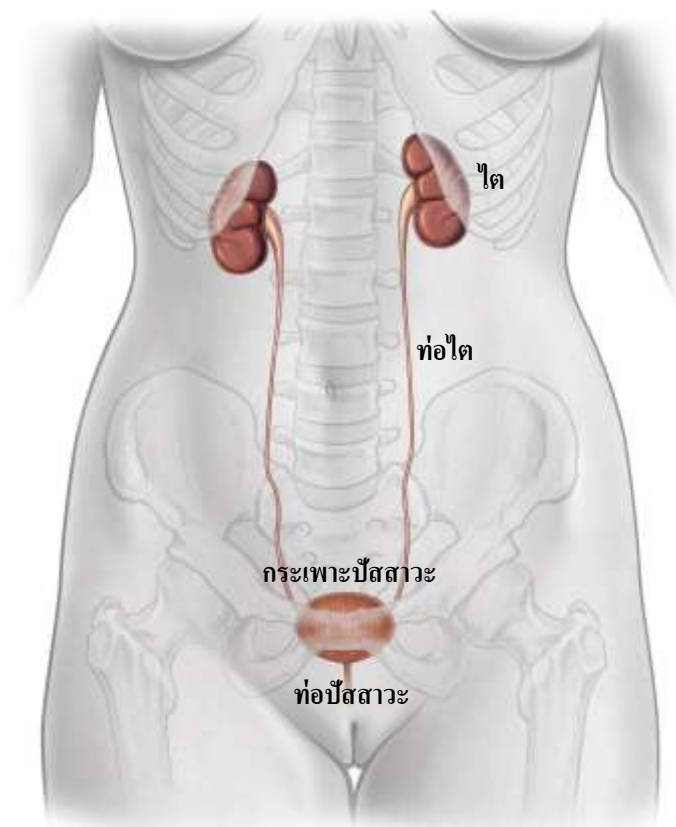
ผลจากการตรวจยูโรพลศาสตร์จะช่วยให้แพทย์อธิบายสาเหตุของอาการที่คุณประสบอยู่และ

แนะนำแนวทางการรักษาที่เหมาะสม

มีทางเลือกอื่นแทนการตรวจอุโรพลศาสตร์หรือไม่

การตรวจอุโรพลศาสตร์ไม่จำเป็นต้องทำในผู้ที่มีอาการของกระเพาะปัสสาวะทึบกราย ถ้าการดูแลรักษาเบื้องต้น อันได้แก่ การปรับเปลี่ยนปริมาณน้ำที่บริโภค การออกกำลังกาย และ/หรือการรักษาด้วยยา เหล่านี้ไม่ประสบความสำเร็จ การตรวจอุโรพลศาสตร์จึงจะเป็นวิธีการที่เหมาะสมที่สุด ที่จะใช้ประเมินการทำงานของกระเพาะปัสสาวะ ส่วนการรักษาจะแตกต่างกันไปตามปัญหาของแต่ละคน

รูปที่ 1 ทางเดินปัสสาวะ

มีความเสี่ยงอะไรบ้าง

ถึงแม้ว่าแพทย์จะทำการตรวจอย่างระมัดระวังแล้วก็ตาม บางครั้งหลังการตรวจอาจเกิดกระเพาะปัสสาวะติดเชื้อมาได้

คุณควรดื่มน้ำให้มากกว่าปกติในช่วงหนึ่งถึงสองวันหลังการตรวจ เพื่อขจัดแบคทีเรียออกจากร่างกาย แพทย์อาจแนะนำให้รับประทานยาปฏิชีวนะเป็นเวลานั้นๆ เพื่อป้องกันกระเพาะปัสสาวะติดเชื้อมา

การเตรียมตัวก่อนการตรวจยูโรพลศาสตร์

โดยปกติการตรวจยูโรพลศาสตร์จะทำในขณะที่กระเพาะปัสสาวะค่อนข้างเต็ม ดังนั้นควรงดถ่ายปัสสาวะหนึ่งชั่วโมงก่อนการตรวจ การตรวจยูโรพลศาสตร์ใช้เวลาประมาณ 30 นาที คุณไม่จำเป็นต้องงดอาหารและไม่มีการใช้ยาสลบระหว่างการตรวจ ในวันที่จะเข้ารับการตรวจ ควรสวมเสื้อผ้าแยกชิ้น เช่น กระโปรงหรือกางเกงขายาว กับ เสื้อเชิ้ต เพราะคุณจะต้องเปลี่ยนเครื่องแต่งกายส่วนล่างเป็นชุดสำหรับเข้ารับการตรวจ

รูปที่ 2 การตรวจยูโรพลศาสตร์

หลังการตรวจจะเป็นอย่างไร

ในช่วงหนึ่งวันหลังการตรวจ คุณอาจรู้สึกแสบเล็กน้อยขณะถ่ายปัสสาวะ แต่ถ้าคุณคิดว่าอาจเป็นอาการของกระเพาะปัสสาวะติดเชื้ ควรปรึกษาแพทย์ โดยทั่วไปจะทราบผลการตรวจทันทีและแพทย์จะพูดคุยกับคุณ เพื่อวางแผนการรักษา

ขั้นตอนการตรวจยูโรพลศาสตร์

การตรวจยูโรพลศาสตร์อาจแตกต่างกันไปได้หลายรูปแบบ แต่มีหลักการในการตรวจเหมือนกัน

อันดับแรก แพทย์อาจให้คุณบริหารร่างกายในท่าต่างๆ ในขณะที่มีปัสสาวะอยู่เต็มกระเพาะปัสสาวะ เพื่อตรวจว่ามีปัสสาวะเล็ดมามากน้อยเพียงใด การตรวจนี้เรียกว่า แพดเทสต์

(การทดสอบด้วยแผ่นผ้าอนามัย) คุณไม่ต้องกังวล
แพทย์จะไม่ขอให้คุณบริหารร่างกายด้วยท่าที่ยากเกินไป

หลังจากนั้น แพทย์จะให้คุณถ่ายปัสสาวะลงในโถส้วมแบบเฉพาะ เพื่อประเมินว่าคุณถ่าย
ปัสสาวะเสร็จเร็วเพียงใด อาจมีการตรวจกระเพาะปัสสาวะด้วยเครื่องสแกน
หลังการถ่ายปัสสาวะ เพื่อตรวจว่าคุณถ่ายปัสสาวะได้ดีเพียงใด

ต่อจากนั้น แพทย์จะสอดสายพลาสติกขนาดเล็กที่เรียกว่าสายสวนปัสสาวะ
เข้าไปในกระเพาะปัสสาวะเพื่อใช้สำหรับเติมน้ำ
หลังจากนั้นจะสอดสายสวนขนาดเล็กอีกสองสาย (ทำหน้าที่เป็นเซนเซอร์) เข้าไป
โดยสายแรกสอดเข้าไปในกระเพาะปัสสาวะ
ส่วนอีกสายสอดเข้าไปในช่องคลอดหรือทวารหนัก
เพื่อบันทึกความดันภายในกระเพาะปัสสาวะและช่องท้อง
(รูปที่ 2)

ระหว่างการตรวจ แพทย์จะถามคุณถึงความรู้สึกที่เกิดขึ้นของกระเพาะปัสสาวะ
จากนั้นแพทย์จะให้คุณทำบางอย่าง ซึ่งอาจกระตุ้นให้เกิดปัญหาที่คุณประสบอยู่ (เช่น โอบ เบ่ง
วิ่งเหยาะๆ ลูกขึ้นยืน หรือฟังเสียงน้ำไหล) ดังนั้น ควรแจ้งให้ผู้ตรวจทราบ
เมื่อคุณรู้สึกอยากถ่ายปัสสาวะ

สุดท้าย แพทย์จะให้คุณถ่ายปัสสาวะอีกครั้ง โดยที่ยังมีสายสวนขนาดเล็ก ซึ่งทำหน้าที่เป็น
เซนเซอร์สอดค้างอยู่ เมื่อถ่ายปัสสาวะเสร็จแล้ว แพทย์จะดึงสายสวนออกทั้งหมด
เป็นการสิ้นสุดการตรวจ จากนั้นคุณสามารถเปลี่ยนเสื้อผ้าได้

ข้อจำกัดการใช้

ข้อมูลในแผ่นพับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์ทางวิชาการเท่านั้น
ไม่ได้ใช้เพื่อการวินิจฉัยหรือการรักษาภาวะทางการแพทย์ใดๆ
ซึ่งต้องได้รับการวินิจฉัยโดยแพทย์หรือนุคลากรทางการแพทย์เท่านั้น

แปลโดย

พ.ญ.จิตติมา มโนนัย (Jittima Manonai, M.D.)

พ.ญ.รุจิรา วัฒนายิ่งเจริญชัย (Rujira Wattanayingcharoenchai, M.D.)

น.พ.คมกฤษ เอี่ยมจิรกุล (Komkrit Aimjirakul, M.D.)

©2011